(amuzant, comic, hazliu, agreabil, simpatic, poznaș), într-un decor al sugestiilor și în costume care strunesc bine caricaturalul și ostentativul, cu o muzică plăcută și așezată temeinic în momentele de „antract", care sînt și puncte de schimbare a tonului, locului și acțiunii.

Actorii cîntă, recită, dansează, fac elementare acrobații, sînt jovialí și dibaci în a schimba „masca" (personajul). În acest „joc de-a teatrul", spectacolul are momente de pauză, în care actorii nu mai sînt personaje, ci un soi de povestitori prinși în plasa propriilor spuse, în genul jocurilor de copii în care ei își pregătesc un scenariu, ei își repartizează rolurile și, de cum au săvîrșit aranjamentul, au și intrat în partitură (eu eram tata, tu erai mama, eu veneam — bună ziua — și tu-mi aduceai mîncarea — hai, n-o aduci ?) ; în acest „joc de-a teatrul", o interpretare modestă stînjenește echipa, una strălucitoare ridică după sine ansamblul. La premieră am avut impresia că spectacolul, prin amintitele momente de pauză, și-a prevăzut **puncte de repliere și de relansare** pentru cazul unor zile mai puțin faste.

Important în acest spectacol este, cum spuneam, hazul născut din caracterul antifantastic al prozei lui Creangă. Pe scenă, într-o ingenioasă montare, se succed aparițiile dracilor și poveștile despre prostia omenească.

Copiii — mulți dintre ei aflîndu-se pentru prima oară în viață în fața imaginii „necuratului" — izbucnesc în sănătoase și istețe hohote de rîs ; prostia se arată a fi singura însușire a populației iadului, iar drăcoveniile nu-s altceva decît alte nume date aceleiași prostii, de care se fac vinovați tot oamenii. Ba, mai mult ; în timp ce prostia dracilor e înveselitoare, prostia omenească, în spectacol, îngîndurează și e mai puțin amuzantă.

Luîndu-i drept martori și părtași ai isteției, spectacolul are darul să-i înțelepțească pe copii, dirijîndu-le rîsul spre greșelile ce le-ar putea face cînd vor fi mari ; dar cu arta pedagogică a marelui Creangă !

Paul Cornel CHITIC

TEATRUL „ȚĂNDĂRICĂ"

AMNARUL

de H. C. Andersen

„Amnarul" este un spectacol realizat din bine cumpănite certitudini regizorale, cu o siguranță de sine greu de clintit și cu intenția secretă de a extrage emoția din adîncul placidului adevăr „nimic nou sub soare". Atît textul, cît și regia lui Ștefan Lenkisch se află sub zodia explicitului : ne aflăm la teatru — deci trei actori să iasă în fața cortinei și să ne spună **și** despre ce e vorba, **și** morala poveștii. Aceștia apar și declamă prologul. Dacă actorii vorbesc, trebuie să și vedem cele povestite ? Și atunci apare și personajul principal. Despre ce e vorba în poveste ? Despre șansa unui biet tînăr, care e soldat, de a realiza ceva incredibil, imposibil, miraculos : să scape întreg din război, să fie cît de bogat vrea, iar pe deasupra, să fie și alesul inimii unei fete de împărat. Prima minune i-a fost dat să o trăiască : s-a întors din război întreg, sănătos — și repede ! Minunea aceasta e o **întîmplare :** nu are chip ; celelalte, însă, au. Toate ființele care aparțin lumii la care Soldatul nici nu visa — Vrăjitoarea știutoare a locului comorilor, cîinii ce le păzesc, Împăratul, Împărăteasa, chiar fiica lor, de care, bietul de el, se îndrăgostește, Doica fetei, Cofetarul, ba și Ucenicul care, aducîndu-i amnarul, îl salvează pe erou de la moarte, sînt marionete ; pentru că aparțin Inaccesibilului, Nesperatului, Fabulosului, Iluzoriului.

Celelalte personaje — Hangiul, Sentinela, Călăul, prietenii prefăcuți sînt, ca și Soldatul, ca și actorii, **oameni sub diferite măști.**

Soldatul ajunge bogat, mai puternic decît o împărăție, e iubit de Prințesă, condamnat la moarte, salvat, se căsătorește cu Prințesa și, în final, e împărat. Odată cu tainicul moment al nunții, prințesa-marionetă se transformă în om. Așadar, totul e explicit : prietenii falși se trădează, Împăratul, Împărăteasa și Doica, în ciuda stupidelor lor precauții, sînt răsturnați, condamnarea la moarte e anulată, Prințesa se „umanizează", căsătoria se realizează și Soldatul se încoronează.

Spectacolul nu are nici o „rafinată" subtilitate, este pur și simplu **un spectacol clar, nepăsător față de pretențiile și ambițiile la care te împing jocurile**

www.ziuaconstanta.ro

Soldatul, interpretat de Liviu Berehoi, și Prințesa, marionetă animată de Angela Filipescu

echivocurilor, un spectacol senin care spune : orice minune e posibilă dacă scapi viu din război !

Cu virtuozitățile mînuitorilor sîntem de mult și pe deplin obișnuiți : ireproșabile — aparițiile, gestica, „mimicile" marionetelor ; Florentina Tănase (Vrăjitoarea), Sava Dan (Regele, Cîinele II), Valentina Roman (Uceniçul, Cîinele I), Valentina Tomescu (Cofetarul, Cîinele III), Angela Filipescu (Prințesa), Rodica Dobre (Dona Florentina) și-au condus personajele cu degajarea proprie filmului de animație.

Nu e o noutate pentru scena acestui prestigios teatru nici prezența mînuitorului ca actor ; în noua generație a acestui colectiv sînt interpreți cu o temeinică experiență și cu indiscutabilă vocație pentru teatrul dramatic. Cred că, de vreme ce acordăm calificativul de actor total celui ce știe să cînte, să danseze, să recite și să interpreteze pe scenă orice, trebuie să renunțăm la segregația dintre actori și actorii-animatori, și să le recunoaștem și acestora din urmă, atunci cînd o merită, invidiabila însușire de a fi „totali", căci e lesne de observat cît de dificilă este realizarea unui dialog între mînuitor și păpușă ori marionetă.

De data aceasta, însă, actorii au fost puși în situația să recite, să facă pantomimă, ș.a.m.d., fără nici o altă explicație a prezenței lor în scenă.

Tudorel Filimon nu avea cum să aibă dificultăți, în această ipostază (experiența sa îi oferă oricînd soluții de a colora și împlini personajul). Agreabili, cu o vădită dorință de a servi textul în toate intențiile acestuia, mobili, suficient de sincronizați, Claudia Duminică, Ioana Stoica și Paul Ionescu au reușit să diferențieze rolurile de actori-povestitori-prezentatori-comentatori, și cele ale falșilor prieteni. Liviu Berehoi a avut o partitură ceva mai incomodă ; el, ca Soldat, la început nu prea „știa" mai mult decît să fie o marionetă vie, capabilă să execute cît mai bine comenzile militare. Încet-încet, intră în „civilie", și abia spre final, din rigiditatea marțială rămîn doar unele gesturi impozante. Așadar, partitura, plină de „treceri", face uneori prea evidente distanțele între replicile playback și reacțiile sale. Dar aceasta e o problemă de experiență.

Așadar, distribuția spectacolului este pusă în situația de a-și îmbogăți pretențiile și instrumentarul artistic.

Este vorba de asumarea unei fericite îndrăzneli artistice, — simplitatea —, semnată în deplină cunoștință de cauză și cu sentimentul reușitei de către Ștefan Lenkisch.

Paul Cornel CHITIC

TEATRUL DE PĂPUȘI DIN TÎRGU MUREȘ

Teatrul de păpuși din Tîrgu Mureș — unul dintre primele teatre înființate după război, în 1949 — se bucură de o bună audiență printre micii spectatori ai orașului și ai județului. Cu cele două secții, română și maghiară, cu o bună planificare și organizare a activității, el reușește să prezinte cam nouă sute de spectacole pe an, ceea ce înseamnă, în medie, șaptezeci și cinci pe lună, o cifră care grăiește de la sine despre eforturile depuse aici pentru susținerea unei activități neobosite și rodnice. El și-a cîștigat și un binemeritat prestigiu, fiind distins în 1985, la Festivalul național „Cîntarea României", cu Premiul I pentru întreaga activitate și cu Premiul II pentru spectacolul **Cartea cu Apolodor** de Gellu Naum (secția română) ; în același an, la

www.ziuaconstanta.ro